

BELGRADE CIRCLE NGO
Narodnog Fronta 60
11000 Belgrade, FR Yugoslavia
tel/fax: (+381 11) 643-409
e-mail: beokrug@eunt.yu
web: <http://www.usm.maine.edu/~bcj>

BELGRADE WOMEN STUDIES CENTER
Srpskih vladara 34/I
11000 Belgrade, FR Yugoslavia
tel./fax.: (+381 11) 361-3916, 657-808
e-mail: zenskestudie@sezampro.yu
web: <http://www.zenskestudie.edu.yu>

PROJEKT
BEOGRADSKI KRUG
CENTAR ZA ŽENSKÉ STUDIJE

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA

Zaveštanje Hane Arent: s one strane totalitarizma i terora

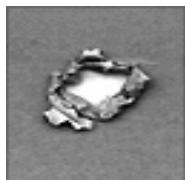
Beograd/SR Jugoslavija – Hotel Intercontinental
(3-7. jul 2002.)

I UVOD

Demokratska transformacija i stabilizacija srpske države i društava, kao i cele regije, ne može se realizovati bez radikalne obnove evropskog kulturnog nasleđa, bez institucionalnog (re)aktiviranja liberalno-demokratske tradicije. Potpuno je jasno da jedino strukturalne reforme pravnog, ekonomskog, političkog, kulturnog, medijskog i obrazovnog podsistema mogu da obezbede neometanu reintegraciju u Evropsku Uniju i svetsku zajednicu. Na osnovu normativnog modela demokratske budućnosti, naodlučnije bi morali da se razgraničimo od autoritarnog nacionalizma i svih oblika ratobornog populizma, koji su dugi niz godina predstavljali značajnu pretnju miru i stabilnosti u čitavom regionu.

Projekat **Zaveštanje Hane Arent: s one strane totalitarizma i terora** ima za cilj da na jedinstven teorijski i praktičan način preispita uzroke i posledice ne samo starih formi totalitarizma (komunizma i nacionalizma), već i pojavu novih vidova terorizma, koji prete da ugroze demokratske osnove svetske zajednice. U tom pogledu, filozofsko nasleđe Hane Arent pruža osobeni teorijsko-politički okvir za odgovorno suočavanje sa svim vidovima "banalnog zla" (rat, teror, nasilje, etničko čišćenje, izbeglice, kesnofobija, mržnja, diskriminacija, etno-nacionalizam i kulutr-rasizam), koji po svojoj prirodi ugrožavaju globalni suverenitet, i istovremeno, lokalni dignitet. Jasno je da se trajno rešenje za većinu regionalnih problema više ne nalazi u području izolovane, *nacionalne politike*, već u kontekstu otvorene i konstruktivne *međunarodne politike*. Da podsetimo, Kantova plemenita i obavezujuća ideja o "večnom miru", i stim u vezi, pristojnoj političkoj zajednici, pripada kosmopolitskom filozofskom nasleđu.

Međunarodna konferencija o Hani Arent može da doprinese širenju često *ometane javne refleskije* o sopstvenom udelu u nastanku traumatske prošlosti. Naša je ambicija da ohrabrimo predstavnike demokratskog bloka Srbije, da obavežemo reformsku vlast u Beogradu, kako bi se svi zajedno, u ime budućnosti, najodlučnije suočili sa nacionalističkom prošlašću u Srbije i bivšoj Jugoslaviji. Sasvim je jasno da demokratski antitotalitarizam ne može direktno da popuni onaj vakum u kolektivnom identitetu koji je nastao nakon sloma totalitarnog komunizma i autoritarnog nacionalizma. U političkom pogledu, konferencija može da pripremi novi okvir za nepristrasno (samo)legitimisanje demokratske države koja se neće temeljiti na mistifikaciji naglog istorijskog prekida između nacionalističke prošlosti i demokratske sadašnjosti. U osnovi neprimerenog potiskivanja dramatične prošlosti stoji neubdljiv pokušaj izvlačenja od istorijske odogovornosti, sramno prikriivanje individualne krivice nad kojom se nadvija senka kolektivne neodogovornosti. Konferencija o Hani Arent bi mogla da nas podučii kako preuzimanje vlastite krivice i odogovornosti predstavlja nužan uslov prekida sa nacionalističkim ponavljanjem istorije pune krivice i nepravde. Konačno, skup Hana Arent u Beogradu treba da bude javna lekcija kako je svaka konstrukcija nacionalnog identiteta zapravo relikv jednog varvarskog modela društvenosti.

BELGRADE CIRCLE NGO
Narodnog Fronta 60
11000 Belgrade, FR Yugoslavia
tel/fax: (+381 11) 643-409
e-mail: beokrug@eunt.yu
web:http://www.usm.maine.edu/~bcj

BELGRADE WOMEN STUDIES CENTER
Srpskih vladara 34/I
11000 Belgrade, FR Yugoslavia
tel./fax.: (+381 11) 361-3916, 657-808
e-mail: zenskestudie@sezampro.yu
web:http://www.zenskestudie.edu.yu

II REALIZACIJA PROJEKTA

➤ **Međunarodna konferencija** - Beograd/SR Jugoslavija -

Konferencija će se održati u Beogradu (Hotel Intercontinental, Vladimira Popovića br. 10) od 3 do 7 jula 2002. Konferencije će biti organizovan u tri rada dana i imace 6 sesija; svakom sesijom će predsedavati tri glavna govornik, a na okruglom stolu će govoriti deset učesnika. Na konferenciji će prisustvovati oko 60 gostiju iz Sjedinjenih Država, Evrope i Balkana; sve sesije su otvorene za javnost; organizatori očekuju učešće preko sto profesora, studenata, i nevladinih aktivista iz čitavog regiona. Večernji paneli biće organizovani u okviru konferencije na temu:

INSTITUCIONALNA ODGOVORNOST DEMOKRATSKOG REŽIMA U SRBIJI

Odgovornost u politici i ekonomiji: **Zoran Đinđić** (Premijer Srbije); **Božidar Đelić** (Ministar za finansije i ekonomiju u Vladi Srbije)

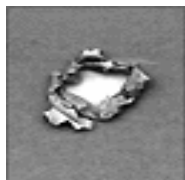
Odgovornost u medijima: **Žarko Korać** (Potpredsednik Vlade Srbije); **Veran Matić** (Direktor radija i televizije B92)

Odgovornost Univerziteta: **Prof. Srbijanka Turajlić** (Zamenica ministra za obrazovanje i sport); **Prof.r Vukašin Pavlović** (Dekan Fakulteta političkih nauka)

- **Izložba**: fotografija i knjiga Hane Arent: *Protiv "arcana imperii"* koja će se održati u sklopu konferencije u Centru za kulturnu dekontaminaciju (Paviljon Veljković)
- **Promocija knjige**: Daša Duhaček i Obrad Savić (priređivači), **Zatočnici zla: zaveštanje Hane Arent**
- **Prikazivanje**: filma o Hani Arent

Konferencije će biti organizovana u saradnji sa jugoslovenskim institucijama: Ministarstvo za kulturu, Ministarstvo za obrazovanje, Univerzitet u Beogradu, Narodna biblioteka, Univerzitetska biblioteka "Svetozar Marković", Radio i televizija B92, Državna televizija (RTS), Centar za kulturnu dekontaminaciju i Fond za otvoreno društvo – Beograd.

Inostrani ko-partneri:
Hannah Arendt Center, NEW SCHOOL FOR SOCIAL RESEARCH, New York, USA.
Hannah Arendt-Zentrum, INSTITUT FÜR POLITIKWISSENSCHAFT, Carl v. Ossietzky Universität Oldenburg, Germany.

BELGRADE CIRCLE NGO
Narodnog Fronta 60
11000 Belgrade, FR Yugoslavia
tel/fax: (+381 11) 643-409
e-mail: beokrug@eunt.yu
web: <http://www.usm.maine.edu/~bcj>

BELGRADE WOMEN STUDIES CENTER
Srpskih vladara 34/I
11000 Belgrade, FR Yugoslavia
tel./fax.: (+381 11) 361-3916, 657-808
e-mail: zenskestudie@sezampro.yu
web: <http://www.zenskestudie.edu.yu>

RASPORED KONFERENCIJE

prvi dan – 3. jul

Dolazak gostiju – Hotel Intercontinental, Beograd
Otvaranje – Kristalna sala Hotela Intercontinental

drugi dan – 4. jul

treći dan – 5. jul

četvrti dan – 6. jul

❖ jutarnja sesija

- 10:00-12:00 Okrugli sto 1:
12:00-12:30 pauza za kafu
12:30-13:30 Nastavak Okruglog stola 1 i diskusija
13:30-15:00 pauza za ručak

❖ popodnevna sesija

- 15:00-17:00 Okrugli sto 2:
17:00-17:30 pauza za ručak
17:30-18:30 Nastavak Okruglog stola 2 i diskusija
19:00-20:00 INSTITUCIONALNA ODGOVORNOST

prvi dan: Odgovornost u politici i ekonomiji:

Gospodin Zoran Đinđić (Premijer Srbije)

Gospodin Božidar Đelić (Ministar za finansije i ekonomiju u Vladi Srbije)

drugi dan: Odgovornost medija:

Gospodin Žarko Korać (Potpredsednik Vlade Srbije)

Gospodin Veran Matić (Direktor radija i televizije B92)

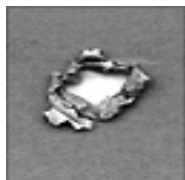
treći dan: Odgovornost Univerziteta:

Gospođa Srbijanka Turajlić (Zamenica ministra za obrazovanje i sport)

Profesor Vukašin Pavlović (Dekan Fakulteta političkih nauka)

20:00- večera i slobodno veče

peti dan – 7. jul odlazak gostiju

BELGRADE CIRCLE NGO
Narodnog Fronta 60
11000 Belgrade, FR Yugoslavia
tel/fax: (+381 11) 643-409
e-mail: beokrug@eunt.yu
web: <http://www.usm.maine.edu/~bcj>

BELGRADE WOMEN STUDIES CENTER
Srpskih vladara 34/I
11000 Belgrade, FR Yugoslavia
tel./fax.: (+381 11) 361-3916, 657-808
e-mail: zenskestudie@sezampro.yu
web: <http://www.zenskestudie.edu.yu>

ORGANIZATORI KONFERENCIJE:

BEOGRADSKI KRUG

Predsedavajući: **Obrad Savić**

Beogradski krug ("udruženje nezavisnih intelektualaca") jedna je od najstarijih nevladinih organizacija u Srbiji. Krug je osnovan u februaru 1992. godine. U ranom periodu delovanja Bogradski krug je imao preko 500 zvaničnih članova. Krugom su predsedavali ugledni intelektualci: (Radomir Konstantinović, Miladin Životić, Filip David, Ivan Čolović, Borka Pavičević). Krug je formalno delovao preko Velikog i Malog Veća: u njihovom institucionalnom radu aktivno je učestvovalo oko 50 uglednih ličnosti iz svih područja javnog, kulturnog i akademskog života Srbije. Tokom 1992. i 1993. godine Beogradski krug je pretežno delovao kroz javne sesije na kojima je nastupilo oko 140 intelektualaca iz zemlje i inostranstva. (Prilozi sa sesija su objavljeni u knjigama: Ivan Čolović & Aljoša Mimica, (ur.), *Druga Srbija*, 1992, i *Intelektualci i rat*, 1993.) Knjige su prevedene na francuski, italijanski i grčki jezik. Javne tribine Beogradskog kruga delovale su kao značajno središte javnog, kulturnog i političkog života 'Druge Srbije'. Beogradski krug je stekao međunarodni ugled odvažnim suprostavljanjem militarističkoj legitimizaciji Miloševićevog režima, otporom ratu, nacionalizmu, ksenofobiji i populizmu. U periodu dramatičnog raspada Jugoslavije, tokom sankcija i izolacije, Beogradski krug je održavao stalne veze i kontakte sa sličnim organizacijama u bivšoj Jugoslaviji.

Od 1998 godine, Beogradskim krugom predsedava Obrad Savić. U novim okolnostima, Beogradski krug je pomerio težište svojih aktivnosti: u prvi plan su postavljeni kulturni programi i obrazovni projekti. Strateški cilj Beogradskog kruga je 'Civilno obrazovanje', re-edukacija građana u pravcu prihvatanja liberalno-demokratskih vrednosti koje stoje u osnovi normativnog zahteva za demokratskom transformacijom i stabilizacijom srpske države i društva. U procesu realizacije edukativnih projekata saradivali smo sa svim univerzitetima u Srbiji i Crnoj Gori, a naši kopartneri su bili preko 50 nevladinih organizacija u bivšoj Jugoslaviji.

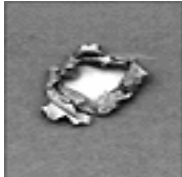
Beogradski krug danas funkcioniše preko sledećih obrazovnih i izdavačkih projekata: Demokratski seminari (Obrad Savić); Odbrana univerziteta (Vesna Bogojević); Balkan kao učionica (Jelisaveta Blagojević); Biblioteka *KRUG*: jugoslvenski autori (Nenad Daković); Međunarodni, binligvinalni *Časopis Beogradski krug* (urednik: Obrad Savić); Biblioteka *CRICULUS* (Obrad Savić); Biblioteka *COLLECTANEA* (Dušan Đorđević Mileusnić). Aktivnost Beogradskog kruga obuhvataju različita područja delatnosti:

Međunarodne konferencije i seminari

Beogradski krug je organizovao preko 50 domaćih i međunarodnih konferencija na kojima je učestvovalo preko 100 univerzitetskih profesora iz Evrope i SAD. Tokom realizacije projekata: Dmokratski seminar 2001/2002, Odbrana Univerziteta, i Balkan kao učuonica, okupili smo preko hiljadu učesnika - građana, studenata i omladine iz Srbije, Crne Gore, i bivše jugoslavije.

Izdavačka delatnost

Izdavačka delatnost Beogradskog kruga okrenuta je objavljivanju časopisa, knjiga i zbornika. Obimna prevodilačka delatnost usmerene je na objavljivanje knjiga iz socijalne, političke i pravne filozofije. Izdavačka delatnost je proširena na knjige koje pokrivaju područje 'Postkolonijalnog diskursa', i 'Studije roda'. U Biblioteci *Krug* je objavljeno 30 knjiga, pretežno domaćih autora. U ediciji *Circulus* je prevedeno i

BELGRADE CIRCLE NGO

Narodnog Fronta 60
11000 Belgrade, FR Yugoslavia
tel/fax: (+381 11) 643-409
e-mail: beokrug@eunt.yu
web: <http://www.usm.maine.edu/~bcj>

BELGRADE WOMEN STUDIES CENTER

Srpskih vladara 34/I
11000 Belgrade, FR Yugoslavia
tel./fax.: (+381 11) 361-3916, 657-808
e-mail: zenskestudie@sezampro.yu
web: <http://www.zenskestudie.edu.yu>

objavljeno 15 knjiga, koje su postale standardna lektira na univerzitetima i fakultetima u Srbiji. U ediciji *Collectanea* planiramo da objavimo zbornike na teme: Globalizacija, Suverenitet, Identitet, Balkan kao metafora, Hana Arendt, Karl Kraus, itd. Naše knjige i časopisi se nalaze u svim nacionalnim, gradskim, opštinskim i univerzitetskim bibliotekama Srbije i bivše Jugoslavije.

Časopis

Glavna publikacija Beogradskog kruga jeste međunarodni, bilingvalni časopis: *Belgrade Circle Journal*. Objavili smo specijalne sveske časopisa na sledeće teme: 'Kritika Centrizma', 'Čisti rat', 'Politike ljudskih prava', 'Utvara nacije', i 'U odbranu Univerziteta'. Pojedini časopisi i zbornici Beogradskog kruga objavljeni su u inostranstvu: *The Politics of Human Rights*, Verso Press, London-New York, 1999; Dušan Bjelić & Obrad Savić, (eds.), *Balkan as Metaphor: Between Globalization and Fragmentation*, MIT Press, Cambridge, Mass., 2002. Časopis *Beogrđski Krug* je član međunarodne mreže evropskih časopisa za kulturu *Eurozine*.

Biblioteka

Beogrđski krug poseduje inoviranu teorijsku biblioteku sa preko 2.000 stručnih knjiga i časopisa koje stoje na usluzi profesorima, studentima i saradnicima. U našoj videoteci nalazi se preko 100 kaseti na kojima se nalazi videodokumentacija iz istorije delovanja Beogradskog kruga, kao i vizeulni zapisi sa naših međunarodnih konferencija i seminara.

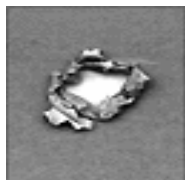
CENTAR ZA ŽENSKÉ STUDIJÉ – interdisciplinarni, obrazovni projekt osnovan 1992. Koordinator – **Daša Duhaček**

Centar za ženske studije predstavlja interdisciplinarni obrazovni projekt koji se sastoji od podučavanja, istraživačkog rada i izdavačke delatnosti. Usredsređujući se na pitanja roda, etniciteta, rase, klase i sl., Centar je posvećen istraživanju mehanizama društvene marginalizacije, i teorijskom pronalaženju i identifikovanju potencijalnog otpora ekskluzivističkim procesima, čime pokušava da izgradi modele tolerancije i različitosti. Centar za ženske studije se već deset godina zalaže za proučavanje roda unutar programa visokog obrazovanja, nastojeći da podigne pozornost obrazovnog sistema za pitanja razlike i prava manjina.

Delatnosti Centra obuhvataju različite oblasti; sve one teže stvaranju kompleksnog obrazovnog programa. U osnovne aktivnosti spada program podučavanja, u koji su uključeni istraživački radovi i raznovrsne publikacije; program podučavanja sadrži i opsežan bibliotečki i dokumentacijski program. Centar organizuje konferencije, radionice i obuku.

Misija Centra je da se bavljenjem problemima roda, etniciteta, nacije, rase, klase itd, posveti istraživanju mehanizama društvene marginalizacije, da teorijski pronalazi mogućnosti otpora pojavama isključivanja i, konačno, da na taj način stvara modele tolerancije prema razlikama bilo koje vrste. Dugoročna strategija Centra za ženske studije jeste uvođenje studija roda u visokoškolske obrazovne programe, te da se i u okviru ovih programa razvije osetljivost za pravo na različitost kao i za prava manjina.

Aktivnost Centra obuhvata različite oblasti rada, u cilju stvaranja kompleksnog obrazovnog programa. Primarna aktivnost Centra je nastava, koja se oslanja na istraživačke projekte, izdavaštvo, zatim rad biblioteke, arhiva i dokumentacionog centra. Osim toga, Centar organizuje konferencije i seminare.

BELGRADE CIRCLE NGO
Narodnog Fronta 60
11000 Belgrade, FR Yugoslavia
tel/fax: (+381 11) 643-409
e-mail: beokrug@eunt.yu
web: <http://www.usm.maine.edu/~bcj>

BELGRADE WOMEN STUDIES CENTER
Srpskih vladara 34/I
11000 Belgrade, FR Yugoslavia
tel./fax.: (+381 11) 361-3916, 657-808
e-mail: zenskestudie@sezampro.yu
web: <http://www.zenskestudie.edu.yu>

Predavanja

Centar za ženske studije u Beogradu organizuje dodiplomsku nastavu na osnovu programa jednogodišnjih studija koji obuhvata osnovni kurs i izborne kurseve. Osnovni kurs ima interdisciplinarni pristup i daje pregled savremenih teorija iz oblasti *studija roda (gender)*. Kurs obrađuje teme iz oblasti humanističkih i društvenih nauka, kao i iz umetnosti i prirodnih nauka. Izborni kursevi pokrivaju najrazličitija interesovanja naših studentkinja i studenata.

Osim toga, Centar nudi otvoreni program koji čine predavanja namenjena širokoj publici zainteresovanoj za probleme roda, razlika i različitosti uopšte, a koncipirana su tako da se mogu pratiti pojedinačno; pored javnih predavanja, otvoreni program čine tribine o aktuelnim temama i književne večeri.

Centar za ženske studije u Beogradu organizuje gostovanja predavačica/predavača srodnih programa sa stranih univerziteta i podržava gostovanja svojih predavačica i predavača na drugim univerzitetima širom sveta.

Istraživanja

Centar za ženske studije u Beogradu podržava različite istraživačke projekte svojih saradnica i saradnika i promovise individualna i timska istraživanja koja se bave relevantnim temama u okviru ženskih studija i studija kulture i roda. Rezultati ovih istraživanja objavljuju se u okviru izdavačke delatnosti Centra.

Izdavačka delatnost

Izdavačka delatnost Centra za ženske studije u Beogradu je pre svega okrenuta izdavanju knjiga i publikacija predavačica i predavača Centra kao i objavljivanju prevoda ključnih tekstova iz oblasti feminističke teorije, studija kulture i roda.

Osnovna publikacija Centra je časopis za feminističku teoriju *Genero* (ranije *Ženske studije*) koji izlazi tri puta godišnje. Cilj časopisa je da podrži obrazovne aktivnosti Centra i promovise feminističku teoriju u našoj kulturi. Uređivačka politika je interdisciplinarna a časopis je otvoren za sva pitanja savremene feminističke teorije i studija roda.

Biblioteka

Centar za ženske studije u Beogradu poseduje biblioteku, koja služi kao izvor podataka za studente i saradnike Centra. Biblioteka ima oko 2500 naslova na osam jezika, pre svega srpskom i engleskom, i oko 120 stručnih časopisa.

U okviru biblioteke formiran je arhiv i dokumentacioni centar, u kome se čuvaju studentski seminarski radovi, materijali za predavanja, dokumentacija o istraživačkim projektima. Centar poseduje i video i audio dokumentacioni materijal koji se koristi u istraživačkoj i obrazovnoj aktivnosti Centra, kao i arhiv filmova.

Organizatori konferencije:

Za Beogradski krug – Obrad Savić
Za Centar za ženske studije – Daša Duhaček